

Texten till avsnittet "Demokrati och samhällspåverkan" i Ymmärrä Suomea -videoserien

Finland är en republik som förvaltas demokratiskt.

Demokrati innebär att makten finns hos folket, dvs. alla vi tillsammans. Vi utövar denna makt genom att rösta.

Finländarna väljer vart fjärde år riksdagsledamöter, som fattar beslut om frågor som gäller landet.

Riksdagen väljer en statsminister för landet som leder regeringen, dvs. samtliga ministrar. I Finland utgörs regeringen vanligtvis av flera partier. Regeringen bereder och förverkligar riksdagens beslut.

Riksdagens viktigaste uppgift är att besluta om statens budget och stifta lagar. Man kan alltså säga att vi tillsammans bestämmer spelreglerna. Finländska medborgare kan även lämna lagmotioner till behandling av riksdagen om man får minst 50 000 underskrifter för sin motion.

Finlands statsöverhuvud är republikens president. Även presidenten väljs av folket med ett presidentval vart sjätte år.

Valresultaten i Finland är pålitliga: valfinansieringen övervakas, pressen kan fritt undersöka kandidaternas bakgrund och övervakningen är noggrann vid röstningsplatserna.

Valets slutresultat beror på hur majoriteten av finländarna har röstat. Varje persons röst är ändå av betydelse.

I Finland har vi även valhemlighet. Det innebär att alla röstberättigade personer själva får bestämma vem man röstar på och att man inte behöver berätta vem man röstat på.

Åldersgränsen för att rösta i samtliga val är 18 år.

De som röstar i riksdagsval- och presidentval ska vara finländska medborgare. I kommunal- och Europaparlamentsval ser reglerna lite annorlunda ut.

I kommunalval får alla myndiga personer som varit permanent bosatta i Finland i minst två år rösta.

I kommunalvalet utser väljarna kommunfullmäktigeledamöterna i den egna hemkommunen, dvs. personer med den största beslutsfattande makten i kommunens frågor.

Finland – mitt hem

Stig in. Det lönar sig.

I Europaparlamentsval får myndiga medborgare i ett EU-land rösta. Om personen röstar som representant för sitt hemland eller landet där han eller hon är bosatt beror på var han eller hon är bosatt, boendehistoriken och den egna önskemål.

Även om person saknar rösträtt i valet kan han eller hon påverka på många andra sätt.

I Finland finns många medborgarorganisationer. Personer som är medlemmar i dessa har ett gemensamt mål och de är därför en bra plats att träffa andra som är intresserade av samma saker. Idrotts-, kultur- och hobbyorganisationer samt religiösa och politiska organisationer samt fackföreningar som driver anställdas intressen – verksamhet finns för alla smaker.

Att vara medlem i en organisation är ett bra sätt att påverka saker som är viktiga för en själv och lära känna nya människor.

Finlands lag tryggar många rättigheter. En av dem är mötes- och organisationsfrihet. Det innebär att alla har rätt att samlas under ordnade former för exempelvis demonstrationer eller gå med i önskad förening.

Alla människor har även åsikts- och yttranderätt. Det innebär att rätt att uttrycka och ta emot information och åsikter fritt utan att myndigheterna eller någon annan får ingripa i detta. Yttrandefriheten gäller även åsikter som skiljer sig från majoriteten eller synen hos makthavare.

Man får dock inte i tal eller text bryta mot Finlands lag.

Yttrandefriheten omfattar även finländska medier. Dagstidningar och TV- och radiokanaler har rätt att berätta om missförhållanden i samhället. Medierna undersöker i stor utsträckning exempelvis tjänstemäns, politikernas och storföretags agerande.

Enligt internationella jämförelser är Finland ett av de minst korruperade länderna i världen. Tecken på detta är pressfrihet, medborgarrättigheter, ett oberoende rättssystem samt öppen förvaltning. I Finland betalas inte mutor till läkare, poliser eller lärare. Att ta emot mutor är ett brott.

I Finland ska myndigheterna betjäna alla människor på ett jämlikt sätt. Exempelvis polisen utreder brott opartiskt. Det samma gäller domstolarna: offrets eller gärningsmannens kön, ursprungsland, religion, politiska övertygelse, ställning i samhället eller tillgångar får inte påverka domstolens beslut.

Diskriminering är förbjudet i Finland. Det får inte förekomma inom utbildning, i arbetslivet, i myndighetstjänster, hälsovård, butiker, restauranger eller någon annanstans. Personer som utsätts för diskriminering eller osakligt bemötande kan anmäla detta till polisen eller be om hjälp av myndigheter som övervakar jämställdhet.

Finland – mitt hem

Stig in. Det lönar sig.

I Finland utgår man från tanken om att alla människor är lika mycket värda. Varje individ har rätt att få sin åsikt hörd, arbeta för frågor som är viktiga för honom eller henne och leva i trygghet.

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Hävkraft
frånEU
2014–2020

Europeiska unionen
Europeiska socialfonden